

EL: POBLE: CÀTALÀ

ANY III PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
Núm ... 160 CATALUNYA Y NACIÓS IBÉRIQUES. 4 pessetes trimestre
PAÍSOS DE UNIÓ POSTAL. 9 pessetes trimestre

Barcelona, dilluns, 23 de juliol de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
BARCELONA. 150 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIÓS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre

5 Cts.

Cartró-cuero pera cobertes Roviralta y C.^a Carrer Ample, núm. 24, Barcelona

ROBUSTINA
DURAN Y ESPAÑA

Banys y Aigües Ferroses Radioactives
DE
ESPLUGAS DE FRANCOLÍ

Gran Hotel "VILLA ENGRACIA,"
ESTABLIMENT DE PRIMER ORDE — ESTADA DESDE 9 PTS. DIARIES

Grans reformes: construcció de passeigs y clavagueres, abundosa plantació de arbres, decoració y moblatge d'algunes habitacions, nou servei de cotxes, etc.

Aigües Ferro-Manganoses sens rival pera curar la Cloro-Anèmia, debilitat general, dispepsia, etc.

Banys y Aigües Ferroses Radioactives

Quatre trens diaris. — Línia de Lleida a Tarragona.

ESTACIÓ CLIMATOLÒGICA a 500 metres sobre'l mar. Iglesia-Teleg.

Pera informes y llogar XALETS que n'hi ha a diferents preus, dirigir-se a la

PLASSA DE CATALUNYA, NÚMERO 4, primer, primera

RESTAURANT JOSEP VILA TELEFON núm 180

Economia sens rival. — Carrer de Ferran VII (passatge del Crèdit, números 5 y 7) —

Alquiler de cotxes a 45, 50 y 50 pts. — Coberts a 2, 3, 4 y 5 pts. — Harvey esmeritat a la carta. — Saló pera banquets, casaments y bateigs.

Excursió a la pintoresca illa de Mallorca

Duració, 7 dies—Ptes. 180 per persona

Pera disfrutar d'aquestes ventatges, el número mínim deuen ésser 4 personnes

ITINERARI

Primer dia. Visitar a peu al matí lo més notable de la capital: LLOTJA,

CATEDRAL, BANYS ÁRABES, CLAUSTRE DE SANT FRANCISCÓ, etc., etc.

A la tarda: Excursió en carretatge a Bañalbufar.

Segon dia. Excursió en carretatge a Bañalbufar.

Tercer y quart dia. Visita a les celebres Covetes d'ARTÁ y del DRAC.

Quint dia. Excursió a la tarda al Castell de RAXA.

Sisè dia. Excursió a SÓLLER per VALDEMOSA y MIRAMAR.

Setè dia. Descans i a la tarda embora.

NOTA

Hospedatge en el GRAN HOTEL DE PALMA.

Viatge rodó en primera classe de Barcelona a Palma y viceversa.

El preu expressat comprén, a més de lo indicat, totes les gratificacions que

se'ns constuma a donar als empleats d'hotel, cotxes, guies, etc., etc.

Altres extraordinaris no van inclosos en el preu de l'ajust.

Piqué y Puig.-Colmado "Les Camelies".-Escudellers, 41.

Ramon Ascarons.-Expedidoria de Tabacs núm. 30.-Rambla del Mitj.

Rug y Guasch.-Llenceria. Plassa Reial, 10.

Colonia Casanova.-Passig de Gracia, 39.

Streda y Robirosa, Plassa de Palacio, 2.

DR. SERRALLACH

VIES URINARIES Y APARELLIS pera venre l'interior de la bufeta. — Ronda de la Universitat, n. 55.—De 1 a 2 y de 3 a 5

Bruniselda GRAN BASAR DE CALSAT e, CARRER PI, 6

Variat assortiment de tota mena pera home, senyora y criatures. Derrers models. Els

ciencia y Economia. S'assegura la bona qualitat.

La bola de neu

Al cor de les Espanyes s'han fet eco de d'ero premeditat, fet en detriment de Catalunya. Bona part de la premsa se fa fet seu, l'ha comentat, l'ha glossat, en cosa terrible, y l'ha aurilotat de vituperio de menasses, d'ires y de rencors provocatius.

Ab el seu llenguatge hiperbòlic, ha compat les masses sensibles—de tant masses,—cordes de la carnineria paüter, —y ha repetit el finest vocabulari en altre temps baladreja atiant al poder a una guerra desastrosa. Sembla, que llur manera de procedir o es sumptuosa, o es incorregible. Endut per

ella ha fet gestes de «matoneria xulapa», ensenyat els punys esculpits, ha fet gonyots de chisme accompagnada de lusions ridicolament heroiques.

Al d'ixo de l'heroisme es una altre unatvia quo d'una més funesta ubràcial. Pero aquell heroisme fals, soro- y mentider que vol combatre un

enemic imaginari. Aquest enemic, que no existeix, se'n fan els mateixos de cábiles y de fantasia. Y pera que tinga realitat vivent, a l'amo, al germà, llenyen llur vituperi que té parades de santificació y de blasfemia y provoquen en ell les iras adormides.

Davant d'aquesta actitud, propria d'un poble primitiu o d'un poble caduc, es a dir, d'un organisme social imparfecció, davant d'aquesta mena de procedir, hem pensat moltes vegades si era una fesa fenomenal de l'humanitat, si era una extreanya o una malaltia... Ara les reflexions no poden pas venir fins a nosaltres. El dupte no pot cabre ja en els nostres pensaments y sense cercar les causes del fenomen, assolim y considerem la magnitud d'ell, però combatré, per esborrarlo per complert, com si fos una tara de la vida moderna.

Y llenguerament també, examinarem l'altra causa que hem indicat: la competència entre les obres, entre les mateixes que han de corregir-les. Y es que Madrid està soando en un punt desde el qual parece que se oye todo lo que pasa en Espanya en forma completament distinta de la sucedi-

fondresa; hi ha prou serenitat aquaf pera esperar que's fongui tranquilment. No es la primera volta que d'allà dalt no devallen. Lo que s'ha passat, es que al vènula venir tots ens posen a l'aguant, y com que sabem que es de neu, que es fonedita, ja no'n fem ni podrem fer es. Y ell qui no són encara del nostre parer, se'n convence tot seguit.

Aquest fenomen, l'aparició d'aquesta bola de neu, es un miracle que fa conversions. Y encara que filla de l'odi, no sembra pas odis; lo que sembra es més amoral al terror, més convicció en la nostra serenitat y més fermesa en el nostre caracter.

ALFONS MASERAS

L'Africa a Figueres

Sembra que definitivament, els presiris de Afrika no aniran a Figueres.

Aquesta acció, cosa excepciona del Catalanism, poderosament impulsada per tota la comarca empordanesa, dona bona prova de que no pot la voluntat del poble.

L'arrelade de Figueres, confirmant el criteri del govern, ha rebut la següent carta.

Barcelona 19 de juliol de 1906.—Señor don Marí Carreras.—Estimado amigo: Acabo de recibir un telegrama de don Manuel de Bofarull fechado en Madrid a las 15⁰⁰ de hoy que dice así:—Tengo satisfacción de informar que miembro Gracia y Justicia se ha dignado manifestarme no llevará pena Figueres. Puedo publicarlo. Bofarull.—Lo que me apresuro a trasladarla para su conocimiento y satisfacción.—Su afectísimo amigo q. i. b. i. m. Marqués de Camps.

El POBLE CÀTALÀ, que part tan activa ha pres en aquesta campanya, avui que casi ja's pot cantar victoria, adressa la seva felicitació primera, a la catalanesa comarca de l'Empordà.

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin apropiar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin aproigar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin aproigar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de producció; hem vist sols la part que'n podríem dir aristocràtica, si no'n pensem que la voluntat del poble.

En quant a les verament necessitades del treball, un cop se vegin desilusionades d'aquelles importunes cooperadores, no'n queda altre reini, a nostre entent, sinó que's seu patrons no's vulguin aproigar de llur situació. Se pot conseguir això? Ab bona voluntat, ab esperit altruista y miras humanitaries per part de dits patrons, creiem que sí.

Y heus aquí que arriben ja al fi de nos-tre traça, a la que posarem punt final uns petites observacions:

Com s'ha pogut veure, ens hem ocupat solzament en una de les dues branques del treball femení: hem examinat, bé o malament, la petita indústria; no'l treball en la fàbrica, no'l treball en els grans establiments de produ

més que en Piferrer y en Casellas, casi sempre que es cosa de creure; però en Piferrer, mestre, en «espresso», don Caselles, se indigna y desear que lo que va ferse en Longuer, al darrer, «a nuestro espíritu naciona», al nostre «dado a los extranjeros», que ens feu «empañar el lustre de la obra» del Longuer. D'així don Piferrer se'n fa segon editor en Puigcarrer, y ja tenim en el senyor Caselles, que en matèria d'art, encara que sigui català, parla sempre per boies de ganso, y no del Capitoli, fent sol·licitud de les injurias del Piferrer contra'l Cabildo Catedral, acusant en aquest d'haver organitzat els pàris, uns altres perduts, l'estafada feta en an Longuer.

Així a les Piferreras. Mort en Longuer deixant, com he dit, sense acabar el seu restauració, se tingue de fer la liquidació de la feina del mestre alemany. Els marmessors don Longuer s'ho prengueren en tanta calma que tingueren d'esser requerits els Piferreras y aquells, com era de raó, pagaren d'acord ab lo que els portis corresponents dictaminaren. En Puigcarrer, per persona dels documents d'aquesta liquidació, va escriure que la demora y demés se deuria a que encara les parcerias excesives a los Indios Piferreras el preu de l'obra del retaule. Y ja tenim en el senyor Caselles sagafantos ab tot això per escriure que «les corresponsalions se preveuen de la competència, per fer baixar el preu de les obres». Ab tots els detalls y ab tots els documents se pot llegir lo que resumit en *Los Cuatrecasas catalanes*, volum II, planes 150 a 165.

Repetirem ara, per acabar aquest article, les tres dàtimes ratius del anterior: «A qui així insulta l'honorabilitat de les corporacions de la terra, l'honor de tenir per un home que's fa resò de la seu de la Patria catalana?»

S. SANPERE Y MIQUEL

20 de juliol, 1905.

Moviment autonomista

Ecoles del districte segon.—Així al mateix lluigó que en l'ampia sala-teatre de l'Atemps Obert del segon districte l'acte de reparar els premis a uns quins que durant el darrer curs han assistit a les classes que la susdita entitat sosté.

Festivitat dos Ràmols Monegal, que tonia al seu entorn als individus de la Junta directiva de l'Atemps y als professors de les Escoles.

El local estava ple a vessar de concorrença, entre la qual predominaven els joves deixebles y les belles senyorettes.

Nombrosos nolis llegiren treballs en vers y en prosa, fent-ho amb admirativa desvoluntura, lo que's hi valgué els molts aplaudiments que'l públic complauent y beventis els hi tributava.

Els professors de les escoles donaren complicitat de la tasca realitzada en el curs finit, explicant els fruits obtinguts en l'ensenyansa y i'avenç realitzat en lo resultat a l'adquisició del material y al més perfecte desorroramiento dels estudis.

Una de les classes que a més alsaltava ha arribat es la de «Teoria y práctica de la teixida», la qual compta ab tots els aparells necessaris.

Per classes y seccions foren erigitos els alumnes successivament, enregressant-s'hi els diplomes ab la classificació obtinguda y obres de regal, consistents en exemplars de la «Historia de Catalunya» y fascicles de la «colecció popular de l'Avenç».

L'inecessant moviment dels nolis y la seva jolosa cridura animaren alegrement la tarda.

Finalment, el president senyor Monegal salixa y pronunció un oïquen discurs.

Poseïda de rellotx les millores introduïdes en les Escoles del Districte II, les quals són avui veritables escoles graduades y encapçala la feina dels mestres y l'aplicació dels deixebles.

Digne que pera conseguir resultats profitosos es absoument necessari que's pares dels nolis s'acomiadin l'acòdi de la Junta directiva de l'Atemps y l'esforç del professorat.

Ab sentits francesos romàre l'alta importància de l'introducció y l'educació de la joventut com a base ferma y necessària per formar generacions d'homes intel·ligents y honrats, útils a la societat y a la patria.

Ab un jocós Catalunya termina el seu somnió el seu parlament, quin fou acusat en pleaments de mans y aclamació.

Societat republicana federalista. «La Internacional», del Clot.—Ab una velada de propaganda política, en la que's defensa la Solidaritat catalana y la necessitat de reformes socials, celebra la nit del dissabte aquesta societat nos ingrés al partit federal.

A l'escenter hi havia, entre la bandera catalana y la rojiblanca, un retrat de Pi y Margall.

Parlaren els senyors Ferrando, Cabús, Salet, Ribas, Tona, Mallofré y Marí.

A l'acte hi assistí nombrosa concorrença, que aplaudí fortes claus conceptes democràtiques y certes atusions als falsos rovallons.

Poment Autonomista Català.—El dia saba a la nit se celebra en aquesta societat una velada literària musical, en la que hi prengueren part les senyores y senyorettes Pomar de Botey, Angela Antonia y Aurelia Sancristóbal, Funes, Dolores Pomar y la nena Puigdengolas, interpretant les unes, clàssiques pieces de concert y les altres, cançons xamones cossos catalanes.

La part literaria estigué a càrrec dels senyors J. Bosch Martí y Pomar.

La concorrença fou nombrosa y distinguida, acabant la festa ab un ball de sardanes.

En la mateixa societat tindrà lloc demà passat al matí el repartiment de premis als alumnes de l'escola catalana «Mossèn Clavé».

Estudi Universitari Català.—Per error de ploma en la nota que se'n facilità deixaren de dir el dissabte que la Il·lissó agrícola dels Estudis Universitaris Catalans assanysada per 29 del corrent, se donarà a Montblanc.

Miting republicà a Badalona

Així al matí, en el teatre Espanyol va celebrar-se l'anual miting dels republicans de l'Ultradret a la Solidaritat Catalana.

Va sorprendre així els oradors que sortien de Barcelona, el que en el mateix tren els acompanyava deu o dotze individus sospitosos, ab grossos garrots a la mà, que paraven els ab els dits tots l'aspecte de conspiradores de sarsuela a bafa. Aquella gent entrà al teatre ab l'afany de promoure un esclat, verai que la nit del dissabte ja carria de boca en boca.

Un grup de republicans badalonins va constituir-se en polsca honoraria d'aquella gent.

Obre l'acte el senyor Batlle, de la localitat, qui esof la presidència a l'exequipat de les Constituents, don Frederic Brú.

Després parlaren el senyor Fuster y el senyor Alvarès de Gracia. Aquest explicava una entusiàstica que degué ab el senyor Leroix, quan va pronunciar aquell nom, del grup de gent sospitosa sortida veus d'ouïdes, promovent un gran escàndol. El comandant de la guàrdia municipal intervingué y fou a buscar l'alcaldia, el qual conseguí en març el seu.

Passagé el senyor Alvarez, diant que a la Solidaritat Catalana deuen apoiarla y republiques els interessos de Catalunya.

Al sentir aquestes paraules els conjurats es van enfrontar, creient segurament que arribaven els moments de cumplir les ordens rebudes.

Un d'ellos, el més atrevit, va interrompre el senyor: «Perquè h'ha de de ensar?

La contestació donaren els y publicans badalonins, sonant una bo'tada, que's repetí, armants, no sovint, y essent els que anpanyaven els interessos de Catalunya.

Al sentir aquestes paraules els conjurats es van enfrontar, creient segurament que arribaven els moments de cumplir les ordens rebudes.

Un d'ellos, el més atrevit, va interrompre el senyor: «Perquè h'ha de de ensar?

La contestació donaren els y publicans badalonins, sonant una bo'tada, que's repetí, armants, no sovint, y essent els que anpanyaven els interessos de Catalunya.

L'alcaldia, que protestava de l'intrusió de aquells pertorrons, apuntà l'enterrera del president, l'activitat de l'alcaldia y de municipals, fent-los una veritat y oació. L'orde restablerí y forçigats els esmentats de l'oficina, continuà mitjançant parlant els senyors Va lverdu de l'«Escolar Republicana», Clement Gaudier, qui exposà's els principis federalistes, Orobil y Palma. Aquest darrer excusà la falta d'assistència de don Oton de Baen, que's troba a Mallorca; del senyor Basard, al qui les funcions d'alcaldia de Barceona rotenien en son despatx, y del senyor Roca y Roca, que es troba en l'oficina.

Parla l'ex-regidor senyor Martínez Gras, que com tots els oradors anteriors defensava la Solidaritat Catalana, y després feu el discurs assentant el tercer dineri d'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona don Francisco Layret.

En son discurs excusà el senyor Marsà per no haver-hi assistit, qui, com tots els que falten y eren anunciatos, està identificat ab el moviment de Solidaritat Catalana.

«Es inexacte —digué— que aquella signa feta per treure's els forasters que a Catalunya viuen, pels molts dels oradors y l'oposició d'aquest miting no són catalans, y vosaltres heu aplaudit sos concepcions».

Els enemis de la Solidaritat van començar a fer mitings als que no varen anar a interrompre, en canvi, els interrompen y porten els d'altres. Per respectes a l'«Unitat Republicana» no protestaren nosaltres. Seguirem nostra tasca pera que's vegi publicament que la pertorbació va per d'ells, tot treballant per lo que creiem ventajosa per Catalunya y per la Pàtria Republicana.

«Jo afegei—que defenso lo que valg dir en les conferències en que valgir per la critica de les bases de Manresa, erso que la Solidaritat catalana té les següents veniajes pera's re-publica:

1.º Combatre'l caciquisme pera conseguir què la quaranta quatre diputats de Catalunya, segons el seu anterior: 50/55 possesse.

Ferran Grau, 0/25 possesse. Joan Torrents, 0/25. —Conrad Costa y P. I., Josep Sorribas y Alsina, 1—E. P. I., Manel Olier, 0/25. —Manel Ten, 0/25. —Manel de Rosselló, 1—Ricard Nadal Delhom, 0/25. —Joan Margall, 0/25. —T. R. T., 0/25. —M. R. A., 0/25. —X. R. C., 0/25. —Antoni Novell, L. —Arnau de Vilanova, 0/25. —Joan Solà, 0/25. —Josep Galard d'Osta, 1. —Salvador Viñas Casajousa, 0/25. —Rafel, 0/25. —Joan Ferret, 0/25. —Ll. E., 0/15.

Total, 64/20 possesse.

Oul, que passaven casualment per aquell.

Les ferides d'aquests són en els culls y de relativa gravetat, inventades auxiliats a tots en l'Hospital, ont s'extinguiren als dos díums les bales.

Traslladat a l'herb, y calmat l'escorbut, el guarda ferit ho es en el braç dret, de pronostic reservat, havent passat a son darrer.

Els darrers ferits quedaren en l'Hospital.

El fet prodigà moltes corredisses y tanca-mont de portes.

SUSCRIPCION

PER DEMANDAR UNA LÁPIÐA A LA MEMÒRIA DELS CUBANS DEPORTATS AL CASTELL DE FIGUERES Y QUÈ EN EL MORTIR:

Suma anterior: 50/55 possesse.

Ferran Grau, 0/25 possesse. Joan Torrents, 0/25. —Conrad Costa y P. I., Josep Sorribas y Alsina, 1—E. P. I., Manel Olier, 0/25. —Manel Ten, 0/25. —Manel de Rosselló, 1—Ricard Nadal Delhom, 0/25. —Joan Margall, 0/25. —T. R. T., 0/25. —M. R. A., 0/25. —X. R. C., 0/25. —Antoni Novell, L. —Arnau de Vilanova, 0/25. —Joan Solà, 0/25. —Josep Galard d'Osta, 1. —Salvador Viñas Casajousa, 0/25. —Rafel, 0/25. —Joan Ferret, 0/25. —Ll. E., 0/15.

Total, 64/20 possesse.

SUCCESSIONS

Incendi.—A la Ronda de Sant Pere, 13, hi havia arder a mitja nit, no feu en una garnicioneria.

Fou apagat als pocs moments.

His tramvies.—A un tramvia de l'Anònima se li fugué ardir el trolej, endrenant ab un dels establiments de banys, així com la paxxa de l'aire, la qual es va extingir.

No es produí cap dany ni persona ferida.

Graus:—A la nit del darrer d'agost, el senyor Martínez Gras, cambrer d'un restaurant, va ser agredit per un tinent d'infanteria.

El tinent va fer un tiro en el costat del senyor Martínez Gras.

El tinent va ser detingut i castigat.

Calguda.—Un calguer oblidat de l'estació de Sant Martí, a la via pública, va ser arrencat per un tinent d'infanteria.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El cel, però, plenava sobre aquesta immensa manada que fruita y fugia a l'espectacle de l'estival ambient que's respirava, y el sol y l'aire, ab la seva exuberància zodiacal, feien més intensa l'ardorosa de l'estiu.

Govern civil.—Així el delegat del poder central va complir lo que disposa la llei dels darrers dominicals: va descansar.

No compareixen a la nit al seu despatx, tots els diputats els afanyos d'aquests darrers dominicals.

L'heraldic.—Així el tinent d'infanteria.

Salvatge.—Un salvatge que es va presentar al passeig de Sant Joan, a la nit del darrer d'agost, va ser detingut i castigat.

Caiguda.—Un caiguda de l'estació de Sant Martí, a la nit del darrer d'agost, a la via pública, va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

El tinent va ser detingut i castigat.

Atropello.—Un cotxe va atropellar a un obrer en el carrer de Junqueres a Anton Orús, ferint-lo en el nas y en el braç esquer.

Plana literaria d'“El Poble Catalá,,

LLETRES CATALANES

Il sentiment de la natura

POSTES de la nostra jova poesia, cogneguts i desconeguts, qui fugint de la vida ciutadana vos escampen per la muntanya, pel pia o per la marina, cercant horitzons il·lures ont esplorar la vostra fantasia, cercant sota los arbores sojorns solitaris i propicis a les indolentes estivals i al vol dels vostres ensomnis, que'l vostre vagar sia foscant, que'l vostre atení el seu profetic, que'l vostre repos sia vivificant. Interrogueu el gran oracle, arroquen un secret més al paixó Sphynx, aixecant tant com el vostre coratge vos ho permeti el vel de la misteriosa Isla. «Anau ab simplicitat de car a la Naturae, acostumeu a ella ab ignoniat d'infant, y' gran orací, el paixó Sphynx, la misteriosa Isla, esdevenint al davant vostre una mara, una dolça mara, qui us bressara tot dictantos la seva cançó immortal que, al despertar més tard del vostre sonni, recordareu al alguna petita part, para marmotjarla com una pragaria en mitjà de la ciutat dels homes i portar al món un raig de nova joventut. Obriu tots els vostres seutits en la presència de la lluire Natura; deixeu envolvida onada de la vida universal qui us renovarà y ampliarà un cop més les fonts ocultes del sentiment ja mitjà estroncades y enturbolides per la filtració continua de les passions y pel llum dels aconseixaments.

Tú que estaus davant del mar la mirada embalida, «en aquell encantament de cap al tard», mira aquestes onades que venen manvant a morir als teus peus; elles te porten als ritmes y les harmonies, la mística secreta del sentiment del tu futur poema; tots deixeu als teus peus; florien en l'aire qu' volta com un subtil perfume confós ab la sabrosa habanera de les aigües; remoreu al tuu entorn ab la vaga remor crepuscular de les platxes solitaries... oh! no més manca que tinguïs l'aurella preu fina, no més cal que sapiques embolicar tota ton anima en un instant de supresa recullint per qua tota aquesta invisibile màgia que' portau les onades caigui com pluja ferocant sobre ti y fass vibrar a l'unissó la corda còulta del tu sentit.

Ei compreneu el poeta ranegat de la natura? No es veritat qu' son primer sentiment, el fonament de tots els demés es precisament el sentiment de la natura? D'igual manera l'amor a la mare es l'amor primer, l'amor-typus, el fonament de tots els amors de l'home. Negar aquestes veritats, voler estableir una eterna lluita irreconciliable entre dos elements tan indissolubles com l'home a la natura (complement l'un de l'altre) es doctrina ateïstament malsana, es una subtilesa concebuda en un moment aspirinal d'humaour d'un temperament inclinat a la paradoxa, es un concepte qui conté la liev de totes les descadences.

Jo prou sé que aquesta paraula arbitriarial pot tenir, violantola, un noble sentit el sentit de llibertat; pot esser un de tants simbòlis com s'apliquen a la lluire i sagrada forsa de l'individualista de l'home. En aquestes mateixas planes havem pogut hagir un magnific estudi sobre *L'estètica arbitriarial* del nostre emblemátic Atòmar, en el qual, en darrer terme, se fa una apologia de l'estètica eterna predicada per tots els grans geuys. Però en aquest cas la paraula arbitriarial resulta perfectament inútil y mal aplicada. Però la teoria basada en el cabal y perfecte sentit d'aquesta paraula, en llenguatge corrent sinònim de capricho, d'irregularitat y de convencionalisme en l'estètica, d'irreflexió en la mental, d'inquietud en l'ètica, nous tots de distincions corrupcions de l'idea de llibertat; una teoria qui va contra les matxixes arrels de la nostra vida, contra la font sagrada d'ont brollen totes les nostres forces flus que'ns fan superiors als démons sers; aquesta teoria qui todeixa a subtiruar l'Arbre vivent de l'existència; per clà Maquinà de l'univers (seguint la bella antinomia de Carlyle), maquinà de la qual l'home podria arribar un dia a conèixer y manejant totes les robes y enganxatges; aquesta teoria no es visible, al mens per Posta y per l'Artista en general, qui es el que posseeix la més alta conciència del misteri insòndable de la vida.

Tú, també, que dasda'l cim de la muntanya contemplas aquesta altra, immòbil onada de les serres amant a morir en les lluves platxes de l'horitzó infinit, vens aquesta vall tranquil·la, illa de pau enfonsada entre la gran inquietud dels clims? Dones aquesta vall, potser sense tu sauber, es el sagrat motiu ont s'estan ja modelant els més vagarosos somnis de tos vionidores concepcions; es el símbolic esquema que al reflectires en la teva ànima esdevé l'esquema real de l'obra que' portau en el seu interior.

Tú, que ab una angoniosa y mi com testada interrogació en el teu cor, passes hores y hores en la finestra esgarzant la mirada per la palpitant immobilitat estrelada d'aquestes serenes mts d'istiu, bo es que sapiques que aquesta illa batogat, fonda, inaccessible de les constelacions atrafent sem treua'l tu espírit per vues sempre més altes esferes, transfigura y transporta en una confusa ascensió el tu ideal de poesia, que a cada instant que passis en la muda contemplació s'il·luminarà més y més ab la llum de la vida.

Núvols, plugas y tempestats, flors y boscuries, aurores, crepuscenis y estrelles, rius y cascades, tot lo que revela la forsa lluire i vaga de l'univers, tot copys, com el néctar d'una flor divina, l'elixir de l'etern juvenitat que us sera, oh poetes, permés d'abocar en la vostra obra, si cerquen devotament y humil a totes horas la viva presència del gran misteri de la vida. El vostre treball no es més que una continua metamorfosi de les forces y formes de la natura en forces y formes superiors de l'espírit; metamorfosi meravellosa obrada per la magica virtut de la metafora, el símbol, el mythus, la llegenda, l'oracle y totes les formes d'expressió de les qu'es serveix la poesia.

La natura, doncs, es la vostra única escola, el vostre temple veritable. Ningú al món vos pot ensenyar sinó ella. Sou poetes en tant que viviu en futura comunidat ab l'ànima del món, dins de la corrent de la vida universal; però desd'el moment que us aparteu d'ella y viviu dintre la relativitat, deixeu d'essser poetes. Carqueu, doncs, durant aquesta èra, de joofs liberasi, ergueu en aquesta infinitat ab la vida vera de la natura, la veritable exaltació poètica; excuseu intensament y ab tota sancitat les vostres potencies creatores posseint en íntim contacte ab la potència eternament creadora de la natura. «L'alegria del poeta, diu l'Emerson, tindrà d'essar el fruit d'un raig de sol, que'ra hauria d'essser prou per inspiració y faigua li hauria de bastar per obrigar.

El post que hagi arribat en aquest grau de pureza, en aquesta simplicitat d'ànim, en aquesta extrema finor de sensibilitat, pot abandonar-se en tota llibertat al vol de la seva fantasia; res hi de temor de l'independència y de l'originalitat del seu estèt. Bis poira arribar a posar en nos tres mans el món com si fos una pilota; la seva poesia ja està indisolublement ligada, com una fita, a l'arrel invariablement enfonsada en els abuins de la vida universal; y tots els colors, totes les formes, tots els perfums que pugui prendre la flor, si en tons extravagants en aparença com se vulga, tindran sempre una significació transcendental y universal com provinent de la secreta corrent de sava qu' li ha arribat de les matxixes entraides de l'univers. Es aquestes espirits complertament identificats amb l'harmonia de les coses ont no trouen res de verament arbitriari, adre tractant de les seves concepcions més exèctriques, car el poeta «li» ab un profon cop de vista les coses artificials (arbitriaries) y las violacions de les lleis (miracles) a les lleis mateixes, y a la fi no hi pot haver para d'algun d'extraordinari o «extraatural» que en derrot fer no enti en el gran orde.

Ara que tant soroll se vol per per part d'algu ab aquest mot arbitriari, intentant ferne un mot senyera de la jova lle-

go intellectual, es de gran conveniencia quo's prediquia aquestes sames veritats. Car de deixarlos arrosgar per la ponderat de totes les consequencies qui's deriveu de la teoria de l'arbitriariat, arrabarem a tenir com ideal el fer del nostre art, de la nostra poesia y de la nostra cultura en general, un art, una poesia y una cultura de joguina, ja que la *joguina* es el *summum*, la flor suprema, la més perfecta realisació del concepte de arbitriariat, una imitació volguda, parament cerebral, de la vida. Y no us sembla que la vida no es cap-joguina, sinó una esvera realitat?

El poeta, pera esser poeta, ha de tenir una conciència perfecta, una visió clara de l'unitat fonamental de la vida, unitat qui es la sintesi ont se resol l'eterna antifasi, l'etern dualisme de Home-Dòu, Idea-Natura, Esperit-Materia, Llibertat-Fatalitat. Es quan hem sentir en aquests dobles conceptes una separació absoluta, una total dislocació; es llavors quan surt dels llavis el mot arbitriariat, com una consagració de l'insana, impossible emanació de l'Home davera la Natura. Per això es que aquesta paraula'm sona a lluna, a escarda, com l'efecte d'un trenament sobtat de fibres sonores en vibració, però que un cop separades no poden vibrar ni dir res.

El compreneu el poeta ranegat de la natura? No es veritat qu' son primer sentiment, el fonament de tots els demés es precisament el sentiment de la natura? D'igual manera l'amor a la mare es l'amor primer, l'amor-typus, el fonament de tots els amors de l'home. Negar aquestes veritats, voler estableir una eterna lluita irreconciliable entre dos elements tan indissolubles com l'home a la natura (complement l'un de l'altre) es doctrina ateïstament malsana, es una subtilesa concebuda en un moment aspirinal d'humaour d'un temperament inclinat a la paradoxa, es un concepte qui conté la liev de totes les descadences.

Jo prou sé que aquesta paraula arbitriarial pot tenir, violantola, un noble sentit el sentit de llibertat; pot esser un de tants simbòlis com s'apliquen a la lluire i sagrada forsa de l'individualista de l'home. En aquestes mateixas planes havem pogut hagir un magnific estudi sobre *L'estètica arbitriarial* del nostre emblemátic Atòmar, en el qual, en darrer terme, se fa una apologia de l'estètica eterna predicada per tots els grans geuys.

Però en aquest cas la paraula arbitriarial resulta perfectament inútil y mal aplicada. Però la teoria basada en el cabal y perfecte sentit d'aquesta paraula, en llenguatge corrent sinònim de capricho, d'irregularitat y de convencionalisme en l'estètica, d'irreflexió en la mental, d'inquietud en l'ètica, nous tots de distincions corrupcions de l'idea de llibertat; una teoria qui va contra les matxixes arrels de la nostra vida, contra la font sagrada d'ont brollen totes les nostres forces flus que'ns fan superiors als démons sers;

aquesta teoria qui todeixa a subtiruar l'Arbre vivent de l'existència; per clà Maquinà de l'univers (seguint la bella antinomia de Carlyle), maquinà de la qual l'home podria arribar un dia a conèixer y manejant totes les robes y enganxatges; aquesta teoria no es visible, al mens per Posta y per l'Artista en general, qui es el que posseeix la més alta conciència del misteri insòndable de la vida.

Tú, també, que dasda'l cim de la muntanya contemplas aquesta altra, immòbil onada de les serres amant a morir en les lluves platxes de l'horitzó infinit, vens aquesta vall tranquila, illa de pau enfonsada entre la gran inquietud dels clims? Dones aquesta vall, potser sense tu sauber, es el sagrat motiu ont s'estan ja modelant els més vagarosos somnis de tos vionidores concepcions; es el símbolic esquema que al reflectires en la teva ànima esdevé l'esquema real de l'obra que' portau en el seu interior.

Tú, que ab una angoniosa y mi com testada interrogació en el teu cor, passes hores y hores en la finestra esgarzant la mirada per la palpitant immobilitat estrelada d'aquestes serenes mts d'istiu, bo es que sapiques que aquesta illa batogat, fonda, inaccessible de les constelacions atrafent sem treua'l tu espírit per vues sempre més altes esferes, transfigura y transporta en una confusa ascensió el tu ideal de poesia, que a cada instant que passis en la muda contemplació s'il·luminarà més y més ab la llum de la vida.

Núvols, plugas y tempestats, flors y boscuries, aurores, crepuscenis y estrelles, rius y cascades, tot lo que revela la forsa lluire i vaga de l'univers, tot copys, com el néctar d'una flor divina, l'elixir de l'etern juvenitat que us sera, oh poetes, permés d'abocar en la vostra obra, si cerquen devotament y humil a totes horas la viva presència del gran misteri de la vida. El vostre treball no es més que una continua metamorfosi de les forces y formes de la natura en forces y formes superiors de l'espírit; metamorfosi meravellosa obrada per la magica virtut de la metafora, el símbol, el mythus, la llegenda, l'oracle y totes les formes d'expressió de les qu'es serveix la poesia.

La natura, doncs, es la vostra única escola, el vostre temple veritable. Ningú al món vos pot ensenyar sinó ella. Sou poetes en tant que viviu en futura comunidat ab l'ànima del món, dins de la corrent de la vida universal; però desd'el moment que us aparteu d'ella y viviu dintre la relativitat, deixeu d'essser poetes. Carqueu, doncs, durant aquesta èra, de joofs liberasi, ergueu en aquesta infinitat ab la vida vera de la natura, la veritable exaltació poètica; excuseu intensament y ab tota sancitat les vostres potencies creatores posseint en íntim contacte ab la potència eternament creadora de la natura. «L'alegria del poeta, diu l'Emerson, tindrà d'essar el fruit d'un raig de sol, que'ra hauria d'essser prou per inspiració y faigua li hauria de bastar per obrigar.

El post que hagi arribat en aquest grau de pureza, en aquesta simplicitat d'ànim, en aquesta extrema finor de sensibilitat, pot abandonar-se en tota llibertat al vol de la seva fantasia; res hi de temor de l'independència y de l'originalitat del seu estèt. Bis poira arribar a posar en nos tres mans el món com si fos una pilota; la seva poesia ja està indisolublement ligada, com una fita, a l'arrel invariablement enfonsada en els abuins de la vida universal; y tots els colors, totes les formes, tots els perfums que pugui prendre la flor, si en tons extravagants en aparença com se vulga, tindran sempre una significació transcendental y universal com provinent de la secreta corrent de sava qu' li ha arribat de les matxixes entraides de l'univers. Es aquestes espirits complertament identificats amb l'harmonia de les coses ont no trouen res de verament arbitriari, adre tractant de les seves concepcions més exèctriques, car el poeta «li» ab un profon cop de vista les coses artificials (arbitriaries) y las violacions de les lleis (miracles) a les lleis mateixes, y a la fi no hi pot haver para d'algun d'extraordinari o «extraatural» que en derrot fer no enti en el gran orde.

Ara que tant soroll se vol per per part d'algu ab aquest mot arbitriari, intentant ferne un mot senyera de la jova lle-

Poes dies fa donarem compte de la mort d'aquest jove, que ha finat lo més florit dels seus anys. En Pell era amic nostre. En EL POBLE CATALÀ hi havia col·laborat diferents vegades y tots pogueren fruir de la delicadesa de la seva ploma.

Pell era un escriptor que s'estava formant? La facilitat de la seva ploma, la fama de les seves idees y'l bon gust artístic que tenia eren pressagis de que en Pell hauria fet obres de valor. Ara la nostra esperança es morta.

Les revistes catalanes aculliren els fruits de la seva ploma, sempre estimats y llegits ab fruició. En aquests darrers temps, al commentari de la seva malal-

y si per compromís entrauenen, ni una sola persona podia ferli entendre que era objecte d'una preferència. En Riera demostrava ab los assistents qu'el portaven al costat d'ella son enamorament a que feia qüestió d'honor la realisació de sos projectes.

L'Artur té la mania inofensiva d'explicar les facilitats que troba en sus conques. D'això que el proposa forsa serà en sus braços als pocs dies irremediables. Es exagerat en tot y poserà molt solo un vulgar mètode, doncs no arribarà a esser un hábil simulador ab les seves extravagances.

Una taria en Riera compareix al passeig per trobar la Caròt, un taller magnific. Era una bona bellissima, un exemple ar excepcionat quina elegància de lloses i la que tothom es mirà els gos y els ulls beuats en la contemplació de la seva nostra fixaven en la persona que l'acompanyava.

Era el vorador dels nobres de luxe: el cranc estret, allargat, el morro punxant, i cos esbost, ventre enfonsat, pèix ample, marcant-hi los costelles en ro la coberta per la pell, com si tots d'ells el fos l'esquena dissecat. Les pomes a les primes, massoloses; la eua larga, blua, llangerament encorvada. Y a més egoista, orgànic, alligat, deixant per sus mangiantes les formes en un arrancament, tremolós en les emocions, convulsos de l'avegada i desmuntant ab la seva perfeció fisical que'ls intèligents comparaven ab la dos gossos pintats per Velázquez y Rubens. La Caròt admirava los gossos, l'amanyava shambant a lo llarg de l'espina, prenguts amb les mans mirant fixament en sus ulls; després ala vista fins l'artista Ribalta i la bona alçada. Inesperadament un filiu coneixia; la Caròt y acarillà los mangiantes es langostines, cròtiques.

Ab diplomàtic manobra en Riera prepara de terror prometent el gos o Ella per una festa proxima. Y allarga l'època d'entrevises ab excuses per no abandonar el Hebreu. Ella y ell semblen jugant a qu'ha quedat ab la bestia per l'autor. Duir a fastos i enganxos, y enganxos de l'amic i els curiosos que de la obsequiosa constància d'Artur, ni trauen com a conseguència un casal. Menys tant un altre presentment comensal, que'ns p'ya en el seu p'nt, i el p'nt de l'amic. P'ns que'ns p'ya en el seu p'nt, i el p'nt de l'amic. Menys tant un altre presentment comensal, que'ns p'ya en el seu p'nt, i el p'nt de l'amic.

Un dels soldats II va respondre: «Heu fet tard pera veure al vostre fill. — La bona mare va tenir un instant d'engany. P'ns que'ns p'ya en el seu p'nt, i el p'nt de l'amic. — Què vol dir? ont es el meu fill? — O'ncun amagat al meu fill?

— Denal' podrem veure. Ara ha passat l'horra de locutori. — Louctor? Per qu'ns dieu nix? Per qu'ns es burleu de mi?

— Torner demà, a les dous del matí.

— Vi podré veure?

— Si. El podrem veure.

— Y vos el podrem veure sempre que voleu?

— Per qu'ns pregunteu això?

— Voldriu donar aquesta pesseta.

El soldat s'acomiada a la pobre mare i la administració.

— Teniu, bona dona. Aquí vos arreglaran al seu costat en el palau y bula en el seu p'nt.

— Louctor? Per qu'ns dieu nix? Per qu'ns es burleu de mi?

— Torner demà, a les dous del matí.

— Vi podré veure?

— Si. El podrem veure.

— Y vos el podrem veure sempre que voleu?

Els Reis de Primavera

La petita Lena, l'hermosa nina de les mans de lliri, de la cara d'avori, de la cabellera rossa, dels ulls llançats avui ha vist esbandar-se'l primer clavell en sa finestra, avui que es el primer dia del mes de les roses, avui que fa doze dies que va naixre.

Des de son llitet de castanyer India, ben arrupida dintre'ss llensols blancusssim, res escaient són caparrat d'or, en si que estufat de sederia creua, hi vist felis al cairell noves petoncants un raig de sol que s'balancejava joies en l'aire transparent.

Un espasme delitós han somogut tots els flors d'una manera suau i intensa: el trencador sensual d'un goig extrany ha obert els ulls, ara plens d'espinoses associades: ha mogut nos hirvi, ara colorats, en petons rapidissims, calents, gustosos...

...Presentemnt d'una jota desconeguda, d'unes d'uns perfums ignorats, flor de una vida que comensa neguitosament esplendosa...

La petita Lena, ha enviat al clavell esbandat un lloro esguai melangiolat de gran passió i gran dolesa.

L'hermosa Lena creua sonniar. Ses mans tremoloses d'emoçió han resseguit inquietes ses llargues, han palpitat descregudes-sos pits gonfats, han descobert blances rodones sonriides. Amoixa sa joventut esclatant ab tots els seus sentiments delitants.

Quina bella nit de Reis primavera!

El recorri dels altres Reis, d'aquells carregats de barbes i anys, d'aquelle Reis portadora de ninos encarcades, de joguines de cartró pintat, ha fet escalar tots son cos ab una riuella francesa, sorollosa, vital...

Cala, Lena! —

Y com la veu de la mare ha entrat foscament dintre la cambra blanca!

Caix, Lena. No s'pot viure, no s'pot estar alegria... Si que s'pot cridar i sentirse inonada d'una immensa alegria... —

Aixòs dels de la petita Lena, bon xic contraida.

S'ha desbrigit ràpidament y ab desitjós felinar ha començat a vestir-se. Ros de prendes escaientades que apresten la cara: ros de lliris que emplenonen: lliris les vestidures deformantes y funeràries. Vestits llengors, amples, del collar de l'ermix y dintre d'ells els cos acorralantish lliris y content.

...Els brassos llisos, la cara radianta, la cabellera desfeta, amarantse llarga estona dintre l'aigua fresca y clara para respondre a la súbita i contenta, y així hermosa, la petita Lena ha deixat sa cambra respiendent, enviant abans un gran salut de germanor al clavell esbandat aquella matinada en el pítral de la seva finestra, per entrar al monja-dor dormit a la penombra onta sa mare hi treballa quietament.

Caminant, la nit doña ha experimentat un goig inefable, sentint el pes casal de insensibilitat de son cos que's balança harmoniosament. Els passos eren segurs y acompañats.

—No fasias freixa, Lena!

La Lena dubta que aquelles paraulas, que ha dit sa mare sense aixecar els ulls del treball, puguin esser dites per ella.

—No obris els oïstres, Lena!

Una estranya por de foscors pregesos l'ha invadida, y sense gosser dir una paraula, ha fugit llenguer y tancares dins sa cambra blanca, blanca més blanca que mai.

Ha sortit de tot a bat la finestra, ha enfilarat el clavell, ha somrigut a la claror, s'ha enfilarat en la riueta del cel.

En delitos exàstis d'enamorada, ha fugit a les regions dels delitjos.

Els seu llavis rajant sang, petonegen en l'altra uns altres llavis sanguinos d'aimant: els seu ulls, destilit goig, s'ombrilen en una altres joloses ulls d'aimant: el seu cors frissa al contacte d'un altre: el seu cor, el seu

cor batega furient, sorollos, descomparsat...

La visió sombra fecundaria.

XAVIER MONTSALVATJE

Nocturns d'estiu

La blanca lluna es mon amor, es mon amor la lluna blanca. Que n'es de bell son respirador que's dolis del bes de me estimada!

Ella'n somriu joiosament ab un somris que alegra l'ànima; mentre fruit la nit placent a mon entorn tot dorm, tot calla...

Ella tant sois ab sa claror brilla en la nit que m'acapra; brilla en la nit que porio al cor buit d'ilusions y d'esperances.

Per consolar mon pobre espri't ab sa llum pura y argentada, la lluna escriu en l'Infinít, himnes d'amor sense parules.

Que n'es d'excelsa la remor de les cansons de ma estim. dal La blanca lluna es mon amor, es mon amor la lluna blanca!

J. OLIVA BRIDGMAN

LLIBRES NOUS

Miguel S. Oliver. — ENTRE DOS ESPAÑAS. (Cròniques i articles). — Gustavo Gil, editor. — Barcelona, 1906.

El llibre den Miguel S. Oliver, no es altra cosa que una colecció d'articles publicats en el Diari de Barcelona, però com que aquests articles són producits d'una ment clarissima qui's proposa sempre assolir un resultat d'alta ètica y social, heusqu'el motiu de que formen un veritable cos de doctrina, un llibre.

En Miguel S. Oliver qui figura, en primer rang, entre'ss mil'ores poetes y prosaïs d'estat, ab meravellos coneixement de dit llenguatge, trobat allora la fluidesa y l'expressió plàstica que hi són contingudes. Més d'ells, sobre tot, pel seu criteri sanità i independent, per la seronut de la seva intel·ligència qui apareix ornada pels fruits d'una cultura general admirablement assimilats.

As els conservadors de nostra terra—an els conservadors de bona fe, s'entén, d'assessors ben profios la lectura d'un llibre com Entre dos Españos, que l'Olivier no s'limita a posar de manifest els defectes de la vella Espanya burocràtico y tradicional, l'Espanya de les corriades de toros, de l'Escher-gary, de la política caquistica, del Jacobinisme negre o roig, de la ensenyansa rutinaria y xorca, sinó que a l'ensems senyala y encorata's primers batxes de l'Espanya qui naix de l'Espanya europea.

L'Olivier, qui es un conservador a semblanza dels moderns Anglaterra, fa vibrar, en totes les planes del seu llibre, un humne entusiasta al conreu de la Voluntat.

E. Moliné y Brasés. — LLIBRET DE POESIES INTIMES. — Barcelona. — Tipografia J. Thomas, 1906.

En Moliné y Brasés, durant un període de temps, ha sigut el nostre millor critico literari, y les soves campanyes a La Renaixença sempre seran recordades ab gust per qui va seguirles atentament.

Dons arca's ha presentat com un poeta exquisit, en un gentil volumet de versos. El seu Llibret de Poesies intimes es compost de poesies escrites temps ha, mes encara que l'autor digui modestament, en un curt pro-

mi al lector que «la sensació de tout a l'hora no la descorràs gens ni més, ni admiraràs l'art d'ordre que tan avalora les obres dels refinats», no per això el Llibret de Poesies intimes resulta demodat. En Moliné es un ver poeta, y el qui ho es no enveleix mai, ni passa de moda. Qui poseeix sensibilitat, bon gust, sentiment de la forma y elegancia, pot deixar mai de meréixer aplaudiments? Y les mateixes fórmules poètiques qui avui regalen, entre elles les dels poesies parnasianes—fórmules que'n tenen enamorat—no seran velles d'aquí cinc o deu anys? Y deixara, per això, l'Heredia, d'esser un poeta perfecte y nobilissim?

En Moliné no solsament se'n presenta com poeta inspirat se'n mostra també com traductor entit y correcte. Es dels poes que s'han traduir conservant l'essència de l'original y la bellesa de la llengua pròpria. Nostre enhorabona a l'autor de les poesies intimes, Moliné, Sant Jordi, Salms de la Mort, De l'Amor, y el traductor de Sa-main, Vicenç, Sully-Prudhomme, Verlaine, Leconte de Lisle y Dierx.

Ramon Ramon y Vidales. — L'IMPENTENT.— ESTACIÓ DEL NORD. — Antoni López, editor. — Barcelona.

Hem rebut aquest drama que fou estrenat en el teatre Català (Roma) la nit del 4 de maig de l'any present, baix la direcció artística del Jaume Borràs. Ens limitem a donar compte de la seva rebuda; com tota obra dramàtica, el seu estudi correspon a la crítica teatral, no a la literaria. G. Z.

Certamen literari de Sans

ANY XXX

La societat Casino de Sans, que té a son càrrec l'organització de la festa d'enganyana, convoca als escriptors catalans a concorrir als Jocs Florals quals se celebren en la barriada del dia 24 del vinent agost y en el que seran adjudicats els següents

Premis

I. Flor natural, ab un riquissim llaç. S'adjudicarà a la mel or poesia (tema llure), devant el poeta que l'obtingui ferne entrega a la dama de sa elecció, que serà proclamada Reina de la festa.

II. Objecte artístic, costejat per la societat organitzadora. L'obtingrà l'autor de la més inspirada poesia (tema llure).

III. Objecte artístic. L'ofereix l'Orfeó de Sans a la millor poesia que exalts els cantants, y llur influència en el desenvolupament patriòtic de nostre poble.

IV. Objecte artístic, ofrena de la «Família obrera». Se concedirà a una poesia (tema llure).

V. Objecte artístic, oferta de la societat organitzadora. L'ofereix l'Orfeó de Sans a la millor poesia (tema llure).

VI. Objecte artístic, costejat per la societat organitzadora. L'ofereix a una poesia (tema llure).

VII. Objecte artístic, ofert pels catalans. S'adjudicarà a la més inspirada poesia d'assumpt patriòtic.

VIII. Obra d'art del reputat escultor don Josep Campeny. L'ofereix son autor a la millor poesia d'estil poetà.

IX. Objecte artístic, ofert pel president del Casino de Sans. Se concedeix al millor treball sobre l'Influència de la gran indústria agrícola per el benestar de les nacions.

X. Objecte d'art. L'ofereix la Comissió de propaganda d'aquesta societat a l'autor del millor treball a propòsit per ésser poesia.

Les composicions que obtin als premis anuals s'en viaran en la forma acostumada a «Casino de Sans», per tot el dia 12 del vinent agost.

Formar el jurat calificador els senyors don Raimond Casellas, president; don J. Pou y Pagès, don J. Atenyori, don J. Oliva y Bridgeman y don J. Vives y Borrell, secretari.

Impremta Domènech, Amples, núm. 7.

GRAN BALNEARI DE LA SOCIETAT ANÒNIMA

Vichy Catalá

Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona).

Distància des de Barcelona: en tren Llonger, 2 horas, 30 minuts; en tren correu, 3 horas.

Inauguració de la temporada: dia 1.º de Maig

Establiment de primer ordre. Aigües minero-medicals, termals, de temperatura 60°, alemanes, bicarbonatades-sòdiques. No tenen rival per l'renunçar la diabetes y les febres del estomac.

Aquestes aigües de universal renom, es venen sols embotellades a les ampollas dues totes el districte ab el nom de la Societat Anònima Vichy Catalá. Cridem Patenció dels consumidores y mol particularment dels malalts que no'n deixin sorprendre apropiat si seu dolor y seguir els seus consells.

Altres marques de fàbries y no fàbries que son similares d'aquestes.

Es venen a tot arreu. Administració: Rambia de les Flors, 18, entressol.

Unich dipòsit: Farmacia de Borrell, Carrer del Assalt, núm. 52 (cantonada al carrer de Sant Ramon).

De franc se faciliten cases de dispenses per cavallera o motoristes; preferiblies extrangers. Hospital, 40, 2.º en.

Atenció: se'n particular es solament a menjar, se faciliten de francs Fortuny, 6, primer, segon.

Gran casa: el viator. Habitacions: 100 amb amboys o pensió o sense; quartos de banys, jardí, etc. — On-pore frances. — Viver, 6, entressol, pr.

Dispeses: se'n designen a tots dormir. Tracte familiar. Coris, 555

Senyora: viuda edifici una sala arroba a assistència a sense, a escrivent o cavallera de caràcter. Sagristans, 8, 1er.

Se designen algunes cavalleres sols a menjar. Cuina francesa. Palao, 40, 2.º en.

Senyor: ab molt bones referències desitja entrar en disposició en una casa particular. — R. e: carrer del Pi, 10, porteria.

HIPNOTISME MAGNETIC

SUCÈSSOS DEL PODER DEL PENSA I DE LA VOLUNTAT SU DOMINI I CULTURA OCULTISTES I MÍSTICS INDO-ORIENTAL

Un libre de rares secrecys

Les ciències més esti. Pron. 5 pases. Per això en següela de cor: en il·lustracions de Giru Muntan, se remet certificat. Dipòsit: L. Soldevila, Pelayo, 18, y en totes les llibreries.

USEU LA REINA DE LES TINTURES de B. PIERRE

perfumista de Paris

La vegetal progressiva dona tots els colors. A les sis o vuit aplicacions cap a la cabell el color natural. No tinc la rob. Pron. 4 pos. est. frases.

INSTANTANIES: Ostany, Negre, Castany, fos 4 posses capas per la barba i per la Rambla d'Estudis, 2, guantera

Atenció: se compren màquines cosir y fer mitges y encanyes de menys de les mestisses. — Plassa Sant Just, 3, tenda.

MOTELS de A. DIRAT

Exposició permanent de DORMITORIS, MENJADORS, DESPENSAS, SALONS, etc.

Grands magatzems ab 12 postes MENDRAL 30 y SANT PAU, 50, 32 y 34

Mals secrets

Curació ràpida ab el sistema Paralell (autor del metatubular Paralell).

20 nya de prèsties en hospital i en la més ex-favoreable de la Granja garanteixen la curació.

Finks recentes y crònics, zanques, llagues i malalties venèroso y sífilis. Alguns d'ells de la pell, herpes, etc., que s'aplican amb impecables resultats i suix blanc (de la dona), curació ràpida y segura.

Consulta gratis Farmacia L. Paralell, Carrer Nou, núm. 22

Y Antiga Paralell 27, Macià, 37

Proprietaris: Se realisa a l'estat la compra-venda de finques ràstiques y urbanes.

Hipoteques: para dins i fora de casas d'hostals. — Col. Rosal, 101. — Raç. Ma-

liores, 188, pral. 2.º